

2024-10-02

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Dnr. 2024 SBN0077

Samhällsbyggnadsnämndens svar till revisionen

Ekonomi

1. Hur ser prognosen ut för helåret?

Skattefinansierad verksamhet

Prognos helår ingen avvikelse mot budget.

Taxefinansierad verksamhet

Vatten och avlopp prognostiserar att tidigare underskott från 2023 på 1 018 tkr hämtas hem med anledning av taxehöjning inför 2024.

Renhållning prognos helår överskott på 2 300 tkr. Underskott från 2023 på 2 391 tkr hämtas hem genom taxereglering inför 2024.

2. Hur stor del av investeringsbudgeten planeras att upparbetas under året?

Skattefinansierad verksamhet

Helårsbudgeten för investeringarna uppgår till 13 607 tkr inklusive beslutad ombudgetering på 520 tkr. Samhällsbyggnadsnämnden prognostiserar att nyttja 10 412 tkr vilket innebär en positiv avvikelse på 3 195 tkr. 2024-03-12 beslutade Kommunfullmäktige att införa ett investeringsstopp med undantag för akuta och nödvändiga åtgärder samt att projektet *utrymme effektivisering gatubelysning* undantas i sin helhet från investeringsstoppet, därav den positiva avvikelsen i prognosen. Under året har undantag begärts från investeringsstoppet för del av projektet asfaltbeläggning samt reinvestering i maskiner.

Taxefinansierad verksamhet

Helårsbudgeten för investeringarna inom de taxefinansierade verksamheterna uppgår till 43 710 tkr inklusive ombudgetering på 29 410 tkr. Prognosen för helåret visar en positiv avvikelse på 37 882 tkr och beror främst på att utförandet av projektet *överföringsledning mellan Landeryd och Hyltebruk* pausas under året på grund av en utredning för framtagande av annan sträckning pågår. Den positiva avvikelsen i prognosen förklaras vidare av att 50 procent av investeringarna enligt VA-planen inbegrips av investeringsstoppet. Projektet *utbyggnad av omlastning Borabo* är pausat och kommer inte att genomföras i egen regi vid inträde i SÅM.

3. Vilka utmaningar finns för att nå god måluppfyllelse för verksamhetsmål?

Det är en ständig utmaning att behålla och rekrytera kompetent personal, särskilt gällande specialisttjänster, vilket är avgörande för en god måluppfyllelse.

Även viktigt att hålla takten gällande investeringar, särskilt gällande infrastruktur, där kommunen inom t.ex. VA har stora utmaningar.

4. Vilka åtgärder har vidtagits för att hantera obalanserna inom VA-verksamheten och avfallshanteringen?

Taxorna reglerades inför 2024 för att nå budget i balans för de taxefinansierade verksamheterna.

Intern kontroll och riskanalys

1. Vilka risker har identifierats inom ramen för intern kontroll?

2024 års internkontrollplan innehåller följande moment som identifierades vid risk- och väsentlighetsanalysen hösten 2023:

- Upphandling – att inköp sker enligt kommunens ramavtal
- Arrendeavtal – att debitering stämmer enligt avtal
- Jäv – att medarbetare inte hamnar i jävsituationer
- Planavgift – att planavgift tas ut
- Nödvattenplan – att rutiner är uppdaterade enligt antagna regler och riktlinjer

2. Vilka kontroller har genomförts inom ramen för intern kontroll och vad har det lett till?

Samtliga kontrollmoment följs upp vid årsbokslutet.

3. Vilka rutiner finns för att följa upp ingångna avtal? Hur säkerställs att avtal följs?

I internkontrollplanen för 2024 följer nämnden upp att inköp sker enligt kommunens ramavtal genom stickprov av fakturor. Kontrollen görs vid årsbokslutet.

Förvaltningen träffar regelbundet upphandlingsfunktionen för genomgång av pågående och kommande avtal.

Förvaltningen har tagit fram Rutin för beställning av varor, tjänster m.m. som är förankrad hos personal med möjlighet att göra inköp och avrop.

Organisation och personalförsörjning

1. Har det skett någon personal- eller organisationsförändring som påverkar verksamheten? Och i så fall hur har det påverkat verksamheten?

Nej.

2. Hur ser det ut med framtida personalförsörjning och framtida behov av kompetens?

Det är en ständig utmaning att rekrytera inte minst specialister (ingenjörer, miljö- och hälsoskyddsinspektörer m fl) men även t.ex. kockar är svårt att rekrytera. Kommunen som helhet måste arbeta aktivt med att vara en attraktiv arbetsgivare på flera plan och erbjuda flexibilitet. Kommunen agerar till stor del som plantskola för unga och/eller nyutexaminerade akademiker och det har varit svårt att behålla kompetensen i kommunen.

Medverkan i trainee-program, samverkan med andra kommuner för mentorskap osv. skulle underlätta för kommunen att rekrytera och behålla personal.

Verksamhet

1. Vilka stora projekt arbetar man med just nu och i närtid?

Inom nämndens skattefinansierade verksamhet har det under året varit stort fokus på förnyelse av gatubelysningsnätet och projektet har i sin helhet undantagits från investeringsstoppet. Projektet fortlöper enligt plan även om tillståndsprocesser och kontakter med markägare är tidskrävande.

Beläggningsarbete har inte utförts under första halvåret. Undantag från investeringsstoppet har beviljats för en del av budgeten och arbeten kommer att utföras under hösten. Det handlar om olika projekt i Hyltebruk som samplaneras med VA-arbeten.

Inom VA-verksamheten undantogs halva investeringsbudgeten från investeringsstoppet. Detta påverkar framförallt takten i reinvesteringarna.

Reinvesteringar i ledningsnätet har genomförts. Bland annat har ytterligare en etapp med relining av spillvattenledningar i Rydöbruks samhälle genomförts under året. Därefter återstår det ytterligare en etapp innan reliningen i samhället är färdig. För att komma tillrätta med återkommande problem med inträngande avloppsvatten på en fastighet i Unnaryd har åtgärder på ledningsnätet vidtagits och en pumpstation har anlagts. Återställningsarbeten kvarstår.

2. Hur fortgår arbetet med VA-plan och tillhörande investeringsplan?

Det finns ett behov av att anpassa investeringarna i VA-planen till aktuella förutsättningar och aktuell prisnivå. Mot bakgrund av detta har ett förslag till omfördelning av medel i VA-planen 2024-2026 tagits fram.

3. Hur går arbetet med digitalisering och framtagande av e-tjänster?

Arbetet med digital ärendehantering har fortsatt med ett projekt om e-arkivering av bygglovsärenden. En digitaliserad ärendeprocess ger handläggaren bättre kontroll över ärendena och ger de sökande möjlighet att följa sina ärenden digitalt.

Ett nytt felanmälsystem är på plats för gata och park och en första utvärdering ska göras under hösten.

Under våren 2025 finns behov av att uppdatera Geosecma som är kommunens system för geografisk information. Det finns ett flertal moduler inom det kommunaltekniska området som grundar sig på Geosecma men bl.a. kräver modulen för ledningsförnyelse att grundsystemet uppgraderas innan implementering. Det finns också fler moduler inom gata och trafik som är intressanta att implementera, bl.a. en modul för grävstillstånd.

Efter ett nytt lagkrav ska detaljplaner som tas fram efter den 1 januari 2022 upprättas i ett digitalt format. Avsikten är att informationen i detaljplanen ska göras digitalt tillgänglig nationellt. Kommunen gjorde sin första leverans under hösten av dp Västra Hylte 1:211, dvs. Parkstaden. Digitalisering av äldre detaljplaner behövs och bör starta under de närmaste åren.

4. Hur fungerar samverkan med andra delar av kommunen? Exempelvis inom detaljplanering, bygglov, näringsliv, lokalförsörjning

Samverkan fungerar bra vilket bl.a. resultatet av Insiktsmätningen visar.

Vilka större/väsentliga risker ser nämnden framöver?

Kompetensförsörjning, både vad gäller att rekrytera och behålla personal. Nämnden arbetar med samhällskritisk verksamhet som t.ex. vatten och avlopp, kosten som ska fungera 24/7.

Kommunal infrastruktur är eftersatt på flera områden och investeringstakten för låg. Speciellt VA-verksamheten har stora utmaningar, speciellt vad gäller ledningsnäten, både för dricksvatten och spillvatten. Ledningsnäten åldras snabbare än vad man hinner att underhålla. Riskerna med detta följs av fler vattenläckor, större in- och utläckage av vatten och större risker för att inte kunna säkerställa säkert dricksvatten till kommuninvånarna.

Ett förändrat klimat med fler stormar och nederbörd ökar risken för översvämningar och störningar inom vatten- och avloppsverksamheten. Även långvarig torka är en risk som kan påverka tillgången på dricksvatten.

Nedlagda deponier utgör risk för förorening av grund- och ytvatten men kan också vara källa till utsläpp av växthusgaser i form av metangas. Det har genomförts inventering och riskklassning av deponier i kommunen men vidare utredning om åtgärder behöver genomföras.

Vad kommer inträde i SÅM att innebära för kommunen och dess invånare?

Kommunfullmäktige beslutade 2024-09-10 att Hylte Kommun ska ansöka om medlemskap i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM) med inträde 1 januari 2026. Ansökan har därefter översänts till SÅM:s förbundsledning som ska yttra sig över ansökan och överlämna ärendet till respektive medlems fullmäktige för beslut. Hylte kommun antas som medlem när samtliga medlemmars fullmäktige godkänner ansökan och en ny förbundsordning fastställs.

Om Hylte kommun blir medlemmar i SÅM, tar SÅM över ansvaret för strategiska planeringen av frågor som rör avfallshantering samt för bortskaffning eller återvinning av avfallet. Ansvaret gäller

hushållsavfall inom ramen för det kommunala renhållningsansvaret enligt 15 kap miljöbalken vilket inkluderar insamling av hushållsavfall, slamhantering, samt drift av Borabo återvinningscentral och återvinningsstationer. Kommunen behåller ansvar för tömningar av papperskorgar och hundlatrin på allmänna platser samt ansvar för gamla deponier. Vid ett inträde i SÅM kommer vissa overheadkostnader kvarstå och behöver då omfördelas. Ett medlemskap i SÅM bedöms inte leda till några stora förändringar för invånarna. Sammantaget bedöms servicegrad och kvalitet bli oförändrad eller förbättrad. Med de samordningsvinster och effektiviseringar som sker vid ett inträde i SÅM antas renhållningstaxan bli lägre inom SÅM, jämfört med att fortsätta bedriva verksamheten i kommunens regi med de lagförändringar som kommer. Ett inträde i SÅM innebär dock troligen en något höjd VA-taxa, då verksamheterna idag delar på vissa kostnader.

Katarina Paulsson
Samhällsbyggnadschef